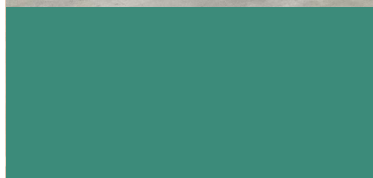
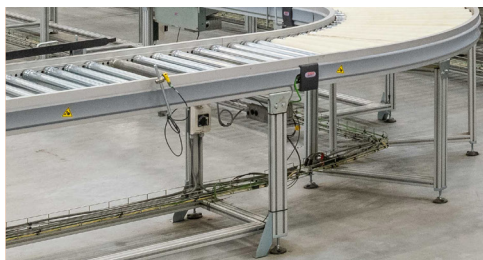

WDP

WAREHOUSES WITH BRAINS

WDP TRENDRAPPORT

PHARMA & MEDICAL HEALTHCARE LOGISTICS:

MEER DAN OOIT
IN BEWEGING

SAMEN MET **EXPERTS**
EN BEDRIJFSLEIDERS
KIJKEN WE NAAR DE
BELANGRIJKSTE TRENDS
IN DE WERELD VAN
PHARMA EN MEDICAL
HEALTHCARE LOGISTICS
ANNO 2021, EN RICHTEN
WE ONZE BLIK OP DE
UITDAGINGEN VAN DE
NABIJE TOEKOMST.

CONTENT

1. INTRODUCTIE

2. DE 4 TRENDS

3. MEET THE EXPERTS

4. EXPERT INTERVIEWS

5. CONCLUSIE

INTRODUCTIE

De logistieke sector staat geen seconde stil – letterlijk en figuurlijk. Dat is niet nieuw, maar de afgelopen jaren heeft de snelheid waarmee de sector evolueert een stevige duw in de rug gekregen.

Onder impuls van technologische innovatie en steeds hogere verwachtingen bij de consument, hebben zich enkele duidelijke trends afgetekend die een grote impact hebben op het logistieke vastgoed.

In dit trendrapport nemen we deze tendensen onder de loep en kijken we specifiek naar de ontwikkelingen binnen de sector van pharma, healthcare en medical devices, een tak die een belangrijke plaats inneemt in het portfolio van WDP.

JOOS
CEO WDP

A portrait of a middle-aged man with short, graying hair, smiling at the camera. He is wearing a dark blue textured blazer over a light green button-down shirt and a patterned scarf. His arms are crossed. The image is split vertically down the middle: the left side of his face and shirt are overlaid with a semi-transparent green rectangle, while the right side is on a plain light blue background.

T UWENTS
/DP

#1 COLD CHAIN:

DE NOOD AAN LAGERE TEMPERATUREN LEGT DE LAT STEEDS HOGER

De cold chain is een hot topic. Farmaceutische bedrijven worden steeds meer veeleisend als het op transport en opslag van hun producten aankomt.

Warehouses met temperaturen tot -80°C zijn dan ook niet langer uitzonderingen. Maar ook de rest van de supply chain wordt steeds strenger gecontroleerd en preciezer gemonitord, tot aan de eindhalte: de koelkast van de consument.

MICHIEL HELLER

MOVIANTO | SITE MANAGER, NEDERLAND

“De vraag naar meerdere temperatuurzones is vanzelfsprekend geworden. In de wereld van Pharma en Healthcare Logistics is iedereen ernaar op zoek.”

SECURITY & TRACKING:

DE BLIJVENDE ZOEKTOCHT NAAR MEER ZEKERHEID

Veiligheid en transparantie zijn sleutelwoorden in de supply chain anno 2021.

Dat creëert een interessante tegenstelling: technologische innovatie maakt het mogelijk omde logistieke keten steeds efficiënter te beveiligen en af te sluiten, maar tegelijkertijd wordt er gestreefd naar meer overzichtelijkheid.

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“Op beveiliging van de supply chain wordt simpelweg niet meer bespaard.”

AUTOMATISATIE & ROBOTICS

OPENEN DE DEUR NAAR MEER EFFICIËNTIE

De ultieme efficiëntie: zorgen robotics ervoor dat het werkelijkheid wordt? Of blijf het een tantaluskwelling - een droom die we nooit helemaal zullen kunnen bereiken? Wat we wel weten, is dat technologieën als artificial intelligence en voice control steeds meer ingeburgerd raken en het gezicht van onze warehouse veranderen.

“

DAVID VANHUYSSSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

*“Op het vlak van efficiëntie, zal het altijd
nóg beter kunnen.”*

#4

**DE IMPACT VAN
DE BOOMENDE**

E-COMMERCE

Ook in de farmaceutische sector kent e-commerce een explosieve groei. Heeft die switch het klassieke logistieke model op zijn kop gezet, nu producent en consument elkaar steeds vaker rechtstreeks vinden?

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“Naast distributie via groothandel en apotheken, zal ook de rechtstreekse levering aan patiënten en consumenten een steeds grotere rol gaan spelen.”

TRENDS TEKENEN ZICH AF

MEET THE EXPERTS

Om deze belangrijke trends, hun aanleidingen en hun gevolgen in kaart te brengen, spraken we met experts die deze boeiende wereld kennen als geen ander.

Mensen die met eigen ogen zagen hoe hun industrie de voorbije jaren is geëvolueerd, die weten waar vandaag de prioriteiten liggen en die ons een blik op de toekomst kunnen geven.

ERIC VERLINDEN

FLANDERS INNOVATION | CLUSTER FOR LOGISTICS (VIL) – RESEARCH MANAGER

Als research manager bij het VIL werkt Eric Verlinden op dagelijkse basis rond innovatie en duurzaamheid in de logistieke sector in Vlaanderen.

MICHEL HELLER

MOVIANTO | SITE MANAGER, NEDERLAND

Movianto healthcare dedicated logistics is gespecialiseerd in supply chain oplossingen, diagnostics en medische toestellen. Begin 2021 koos het Nederlandse Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) de vestiging van Movianto in Oss uit voor de opslag en verdeling van alle coronavaccins voor de Nederlandse markt.

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

Sinds 2016 is Thomas Morshuis Managing Director bij Alloga, een pan-Europese specialist in supply chain oplossingen voor Pharma & Healthcare producenten.

DAVID VANHUYSSSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

Terumo Europe is een onderdeel van het Japanse Terumo Corporation. Het bedrijf spitst zich toe op uiteenlopende medical devices voor patiënten en professionals.

#1 COLD CHAIN:

**DE NOOD AAN LAGERE
TEMPERATUREN LEGT
DE LAT STEEDS HOGER**

Wat zou logistiek in de farmasector zijn zonder een gespecialiseerde cold chain? Het antwoord is duidelijk: niets.

Nauwkeurig gecontroleerde koelruimtes, gaande van kamer- tot extreme vriestemperaturen, zijn een essentiële schakel in de farmaceutische ketting, en een onmisbaar onderdeel van het logistieke vastgoed in de sector.

“Bijna al onze klanten hebben meerdere temperatuurranges in hun portfolio. Die trend is jaren geleden ingezet, en de vraag naar koelopslag zal blijven toenemen”, vertelt Michiel Heller van het Nederlandse bedrijf Movianto, dat gespecialiseerd is in healthcare dedicated logistics. Het gerenommeerde bedrijf uit Oss werd door de Nederlandse overheid uitgekozen om de opslag en distributie van coronavaccins in Nederland in goede banen te leiden. Een complexe operatie, die gebeurt bij een temperatuur van -75°C .

“

MICHIEL HELLER

MOVIANO | SITE MANAGER, NEDERLAND

“Bijna al onze klanten hebben meerdere temperatuurranges in hun portfolio. Die trend is jaren geleden ingezet, en de vraag naar koelopslag zal blijven toenemen.”

WAAR KOMT DEZE TREND VANDAAN?

Dat extreme koelruimtes niet meer weg te denken zijn uit de wereld van pharma en healthcare logistics, bevestigt ook Thomas Morshuis van Alloga. “Door de distributie van coronavaccins zijn dit soort specifieke koelruimtes voorpaginanieuws geworden, maar ze zijn natuurlijk al veel langer essentieel in onze branche. De belangen worden steeds groter, en dus stijgt ook de vraag naar accuraat temperatuurbeheer en nauwkeurige controlemethodes.”

“

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“Door de distributie van coronavaccins zijn dit soort specifieke koelruimtes voorpaginanieuws geworden, maar ze zijn natuurlijk al veel langer essentieel in onze branche.”

Iedereen in de wereld van pharma en healthcare logistics is op zoek naar koelruimtes, dat is bij WDP duidelijker merkbaar dan ooit. Maar waar komt deze toegenomen vraag vandaag? Volgens Michiel Heller van Movianto ligt het antwoord bij de recente marktontwikkelingen. “We zien over de hele wereld dat nieuwe farmaceutische producten steeds verder doorontwikkeld worden. Om deze specifieke producten op grote schaal te kunnen distribueren, zijn steeds meer gespecialiseerde technologieën vereist. Koeling is daar uiteraard een van. Daar komt nog eens bij dat de markt razendsnel internationaliseert, waardoor het hele logistieke proces sowieso wordt beïnvloedt.”

Niet alleen in de oren van farmaceutische bedrijven klinkt de vraag naar specifieke koelopslag steeds luider. Ook voor distributeurs van medical devices, zoals Terumo Europe, is temperatuurcontrole prominenter aanwezig dan ooit. “We zijn strikt genomen geen pharma bedrijf, maar ook voor ons is dit de snelst groeiende markt”, legt David Vanhuyse van Terumo uit. “In de eerste plaats denk ik dan aan producten zoals drug-eluting stents. Stents zijn metalen veertjes of buisjes die in de kransslagader worden geplaatst om vernauwing tegen te gaan. Bij drug-eluting stents zit er al een geneesmiddel in die buisjes verwerkt. Dat vereist strengere bewaaromstandigheden, met extra interne en externe controles tot gevolg. Dit soort impactvolle innovaties gaan we ongetwijfeld meer en meer zien in de toekomst. De kloof tussen pharma en healthcare wordt steeds kleiner.”

“

DAVID VANHUYSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“De kloof tussen pharma en healthcare wordt steeds kleiner.”

HOW LOW CAN YOU GO?

Bij cold chain specialist Movianto gebeurt alles temperatuur-gecontroleerd, op allerlei verschillende manieren. “Wij bieden kwantiteit én kwaliteit: we beschikken over ultra low diepvriesruimtes tot -80°C en hebben de grootste capaciteit -40°C vriesruimtes van de Europese Unie”, aldus Michiel Heller. “Maar de opslag is natuurlijk slechts een klein onderdeel van het logistieke proces. De producten in kwestie worden koel aangeleverd, opgeslagen en weer uitgeleverd, steeds in nauwlettend gecontroleerde omstandigheden. Vanuit ons distributiecentrum versturen we vriesproducten naar meer dan 200 landen in de hele wereld.”

Hoe extreem de vereisten in de hedendaagse cold chain ook zijn, het is slechts een kwestie van tijd vooraleer de lat nóg hoger wordt gelegd. “Temperaturen tot bijvoorbeeld -120°C komen er zeker aan in de toekomst”, aldus Heller.

VASTGOED VERANDERT MEE

De impact van de verreгаande cold chain op het logistieke vastgoed in België en Nederland is erg groot. De logistieke poort naar West-Europa staat immers op Belgisch-Nederlands grondgebied: de havens van Antwerpen en Rotterdam. Dat geeft de Benelux een voortrekkersrol.

“Deze evolutie vergt enorme investeringen vanuit onze sector”, legt Heller uit. “Vergelijk onze warehouses met die van tien jaar geleden en je zal heel wat verschillen opmerken. Het aantal koelzones is uiteraard gegroeid, temperatuursensoren zijn alomtegenwoordig en de monitoring staat veel verder dan enkele jaren geleden. Intussen zijn we bij Movianto echte specialisten. Die investeringen zijn ook logisch: het gaat om producten die de gezondheid van mensen rechtstreeks beïnvloeden. De veiligheid waarborgen is een topprioriteit.”

MICHIEL HELLER

MOVIANO | SITE MANAGER, NEDERLAND

“Het gaat om producten die de gezondheid van mensen rechtstreeks beïnvloeden. De veiligheid waarborgen is een topprioriteit.”

LAGE TEMPERATUREN, HOGE ENERGIEREKENING

De cold chain neemt steeds radicalere vormen aan, en dat in een wereld die meer en meer in het teken staat van duurzaamheid, ecologie en een streven naar energiezuinig ondernemen. Vallen de extreem lage temperaturen te rijmen met de extreem hoge prijs die we ervoor betalen, namelijk die van de bijhorende energiefactuur?

“De impact van onze veranderende infrastructuur op het energieverbruik is gigantisch, daar zijn we ons van bewust”, legt Michiel Heller uit. “Daarom kijken we hoe we dit samen met WDP zo duurzaam mogelijk kunnen aanpakken. Milieu en ecologie zijn ontzettend belangrijke onderdelen van onze identiteit en willen dit op een verantwoorde manier doen. Zo kijken we naar de oorsprong van de energie die we verbruiken, plaatsen we zonnepanelen om zelf energie te voorzien en zijn we erg streng als het over de isolatie van onze warehouses gaat. Bovendien hoort ook een shift naar meer natuurlijke koelmiddelen, zoals CO₂, behoort tot de mogelijkheden.”

ERIC VERLINDEN

FLANDERS INNOVATION | CLUSTER FOR
LOGISTICS (VIL) – RESEARCH MANAGER

“Als research manager bij het VIL werkt Eric Verlinden op dagelijkse basis rond innovatie en duurzaamheid in de logistieke sector in Vlaanderen.”

TIJD VOOR DE GROENE SHIFT

Volgens Eric Verlinden van het Vlaams Instituut voor Logistiek (VIL) vormt die groene shift misschien wel de belangrijkste uitdaging van de logistieke sector in het komende decennium. “In de farmasector zien we dat kwaliteit vandaag bovenaan op de prioriteitenlijst staat, hoger dan zaken als ecologie en circulariteit. Zeker op het vlak van transport is er nog heel wat marge om met meer oog voor het milieu te werk te gaan.

Bij het vastgoed zien we al erg interessante verschuivingen en is het ecologische bewustzijn sterk aanwezig. Er worden bijvoorbeeld enorme inspanningen geleverd op het vlak van isolatie van al die koelruimtes. En steeds vaker verrijzen lokale energiegemeenschappen voor logistieke sites, waarbij met zonnepanelen opgewekte energie ter plekke verbruikt wordt. Bedrijven die met een overschot zitten, delen hun overvloedige energie.

#1 COLD CHAIN

CONCLUSIE

Een verregaande cold chain is hot in de wereld van pharma en healthcare logistics. Terwijl de lat steeds steeds hoger wordt gelegd, duiken de temperaturen steeds lager naar beneden.

Innovatieve farmaceutische producten worden steeds specifiek, de bijhorende supply chains steeds veeleisender. Het logistieke vastgoed in de Benelux heeft zich razendsnel aangepast aan deze nieuwe realiteit en bereidt zich voor op de volgende grote uitdaging: de energieslurpende cold chain vergroenen.

SECURITY & TRACKING:

DE BLIJVENDE ZOEKTOCHT NAAR MEER ZEKERHEID

Safety first: de beveiliging van de keten is een van de grootste prioriteiten in de logistieke sector anno 2021. Het voorbije decennium groeide security in de logistiek uit tot een aspect waarvan het belang nauwelijks kan onderschat worden.

Ook in de sector van pharma, healthcare en medical devices is deze trend overduidelijk ingezet: de sector sloeg een weg in richting meer, betere en nauwkeurigere security- en tracking-systemen. Het einde van die weg is nog niet in zicht, want het kan altijd veiliger en transparanter.

SPECIFIEKER BETEKENT DUURDER

Waar komt deze drang naar meer controle en transparantie vandaan? “Het is een logisch gevolg van de veranderingen op de markt”, zegt Thomas Morshuis van Alloga. “80% van de medicijnen op de markt dalen weliswaar in prijs, maar we zien heel veel specifieke medicijnen of behandelingen verschijnen die ongelooflijk waardevol zijn en dus extra beveiligd moeten worden.”

“Er zijn voorbeelden genoeg van introducties van zeer specialistische, kostbare medicijnen. Producenten specialiseren zich en richten zich steeds vaker op ultraspecifieke aandoeningen. Achteraf moet de factuur van jarenlang research & development betaald worden.”

“

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“Op beveiliging van de supply chain wordt simpelweg niet meer bespaard. De impact daarvan op de logistieke infrastructuur en processen is enorm.”

De recente opslag en distributie van coronavaccins, die in Nederland gebeurt door WDP-klant Movianto, is een vaak belicht voorbeeld van een medicijn dat extreme beveiliging vereist.

“Door de coronavaccins is de security van onze warehouses relevanter dan ooit”, bevestigt Michiel Heller van Movianto. “Al spreken we in dit specifieke geval van veiligheidsmaatregelen van een extreme orde, die door de Nederlandse overheid opgelegd en uitgerold.”

BESCHIKBAARHEID HEEFT EEN PRIJS

Ook bij Terumo, de van oorsprong Japanse distributeur van medical devices, zien ze de markt veranderen. “We krijgen vaak te maken met hoogtechnologische producten, die in een hoge prijscategorie zitten. Het voorbeeld van de drug-eluting stents - innovatieve stents waar een medicijn in verwerkt werd - is een erg goede illustratie.”

Dit soort innovaties zijn bijzonder waardevol en bovendien beperkt beschikbaar. Deze combinatie legt de lat steeds hoger. “Naast de prijs, is ook de beschikbaarheid doorslaggevend. De vraag die we het voorbije coronajaar het vaakst kregen, was “jullie kunnen toch wel blijven leveren?”. Dat de supply chain onder druk staat, maakte de coronacrisis in de lente van 2020 al overduidelijk. De blokkering van het Suezkanaal, een klein jaar later, deed daar nog een pijnlijk schepje bovenop.”

MICHEL HELLER

MOVIANO | SITE MANAGER, NEDERLAND

“Door de coronavaccins is de security van onze warehouses relevanter dan ooit.”

STEVIG OP SLOT

Streng beveiligde kluizen, security cages voor specifieke klanten, slimme camera's en gesofisticeerde identificatiesystemen en toegangscontroles... Het is al lang geen overbodige luxe meer om warehouses en supply chains strikt te beschermen. Er bestaan nauwelijks wettelijke vereisten rond de beveiliging van warehouses, dus ieder bedrijf doet wat het kan en nodig acht om een pand te beschermen, met extra middelen en extra mensen. Wat enkele jaren geleden nog als extreme beveiliging werd gezien, is nu het volstrekte minimum.

De hele keten gaat steeds steviger op slot, maar wie krijgt de sleutel? De tijd dat truckers bij een levering zomaar het magazijn binnen wandelden, is in de pharma en healthcare logistics alvast voorbij. Wie er wel inkomt, wordt vooraf grondig gescreend. De strenge beveiliging heeft een significante impact op het HR-beleid van logistieke bedrijven.

“Om onze warehouses te beschermen worden extra mensen aangenomen en zijn we erg zorgvuldig in onze aanwervingen”, klinkt het bij Terumo Europe. “Een blanco strafregister is uiteraard een minimumvereiste. Maar we zien momenteel ook dat screenings die in de luchtvaart werden geïntroduceerd na 9/11 ook hun weg vinden naar het wegtransport en de rest van het logistieke proces.”

“

DAVID VANHUYSSSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“Om onze warehouses te beschermen worden extra mensen aangenomen en zijn we erg zorgvuldig in onze aanwervingen.”

TRANSPARANTIE DOOR TRACKING

Producenten willen steeds meer zekerheid en transparantie inbouwen in de logistieke keten. De track & trace systemen die in B2C de norm zijn geworden, staan eigenlijk nog in hun kinderschoenen. In een ideale wereld kunnen zowel verzender als ontvanger op elk moment zien waar een product zich bevindt. Dat gaat veel verder dan het scannen van een container of pallet: van elke afzonderlijke verpakking willen afzenders alles weten, 24/7.

In de eerste plaats wordt nauwkeurig naar de locatie van een pakket gekeken. Maar ook andere factoren zijn tijdens de rit van cruciaal belang. Daarom werkt nu al gewerkt met temperatuurloggers die bij aankomst worden uitgelezen en met terugwerkende kracht eventuele temperatuurschommelingen weergeven. De volgende stap is een systeem dat die data onderweg in real-time weergeeft, en dat voor elk individueel pakket. Zulke processen zijn vandaag al realiteit, zij het op kleinere schaal.

TOPJE VAN DE IJSBERG

Is real-time track and trace data het nieuwe goud? “We zien in elk geval nog maar het topje van de ijsberg”, zegt Thomas Morshuis (Alloga). “We gaan in de toekomst naar tracking waarbij het volledige parcours van een farmaceutisch product wordt gevolgd, tot in de voorraadkamer van de apotheker, of nog verder: tot aan het effectieve gebruik door de patiënt. Dan praat je bijvoorbeeld over doordrukstrips die een signaal geven wanneer het pilletje er effectief uit geduwd wordt.

Metten is weten, zo kan je als producent pas echt de doeltreffendheid van een medicijn in kaart brengen. De volgende stap is een betaalmodel waarbij patiënten betalen volgens effectiviteit, niet volgens hoeveelheid.”

“

THOMAS MORSHUIS

ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“We gaan in de toekomst naar tracking waarbij het volledige parcours van een farmaceutisch product wordt gevolgd, tot in de voorraadkamer van de apotheker, of nog verder: tot aan het effectieve gebruik door de patiënt.”

#2 SECURITY & TRACKING

CONCLUSIE

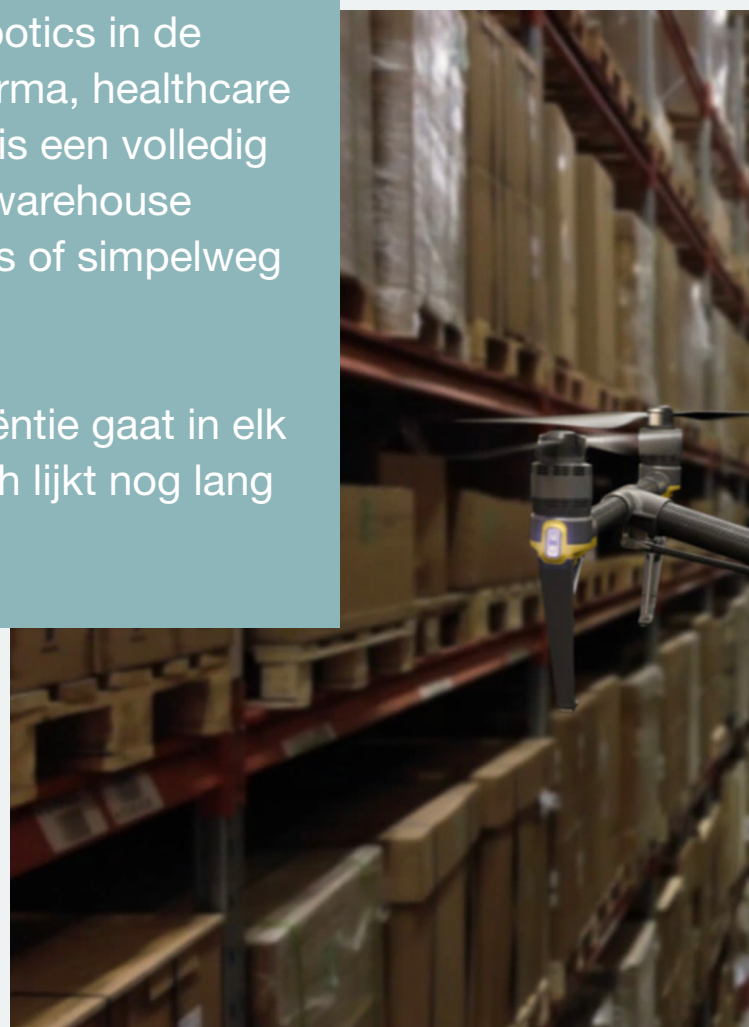
Veiligheid nam nooit een prominentere plek in de supply chain in dan vandaag. In een sector als pharma en healthcare hoeft dat niet te verbazen: steeds vaker worden medicijnen en medische producten voor een bijzonder specifiek doel ontwikkeld, wat ze bijzonder waardevol maakt. De belangen waren nooit groter, en dus gaat de supply chain steeds steviger op slot voor de buitenwereld. De investeringen in warehouses en de logistieke keten zijn duidelijk zichtbaar, maar ze vormen nog maar het topje van de ijsberg.

#2 AUTOMATISATIE & ROBOTICS

OPENEN DE DEUR NAAR
MEER EFFICIËNTIE

Hoe ver reiken de mogelijkheden van automatisatie en robotics in de logistieke keten van pharma, healthcare en medical devices? En is een volledig door robotica bestuurd warehouse realistisch, overambitieuus of simpelweg niet relevant?

De race naar meer efficiëntie gaat in elk geval pijsnel, en de finish lijkt nog lang niet in zicht.

STILSTAAN IS ACHTERUITGAAN

Het aanbod aan technologieën die ons werk efficiënter kunnen maken, is quasi eindeloos. En wat nog belangrijker is: de drempel wordt steeds lager. De technologie wordt toegankelijker en betaalbaarder. “De hoge lonen in België dwingen ons om voortdurend op zoek te gaan naar meer efficiëntie”, zegt David Vanhuyse (Terumo). “Continuous improvement is een essentieel onderdeel van onze filosofie, net zoals bij iedereen in de logistieke sector. We moeten de trends blijven volgen. Wie dat niet doet, loopt achter de feiten aan.”

“

DAVID VANHUYSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“Automatisatie zit in een stroomversnelling en bedrijven die een voorsprong uitbouwen kunnen het verschil maken. We moeten zorgen dat we die boot niet missen.”

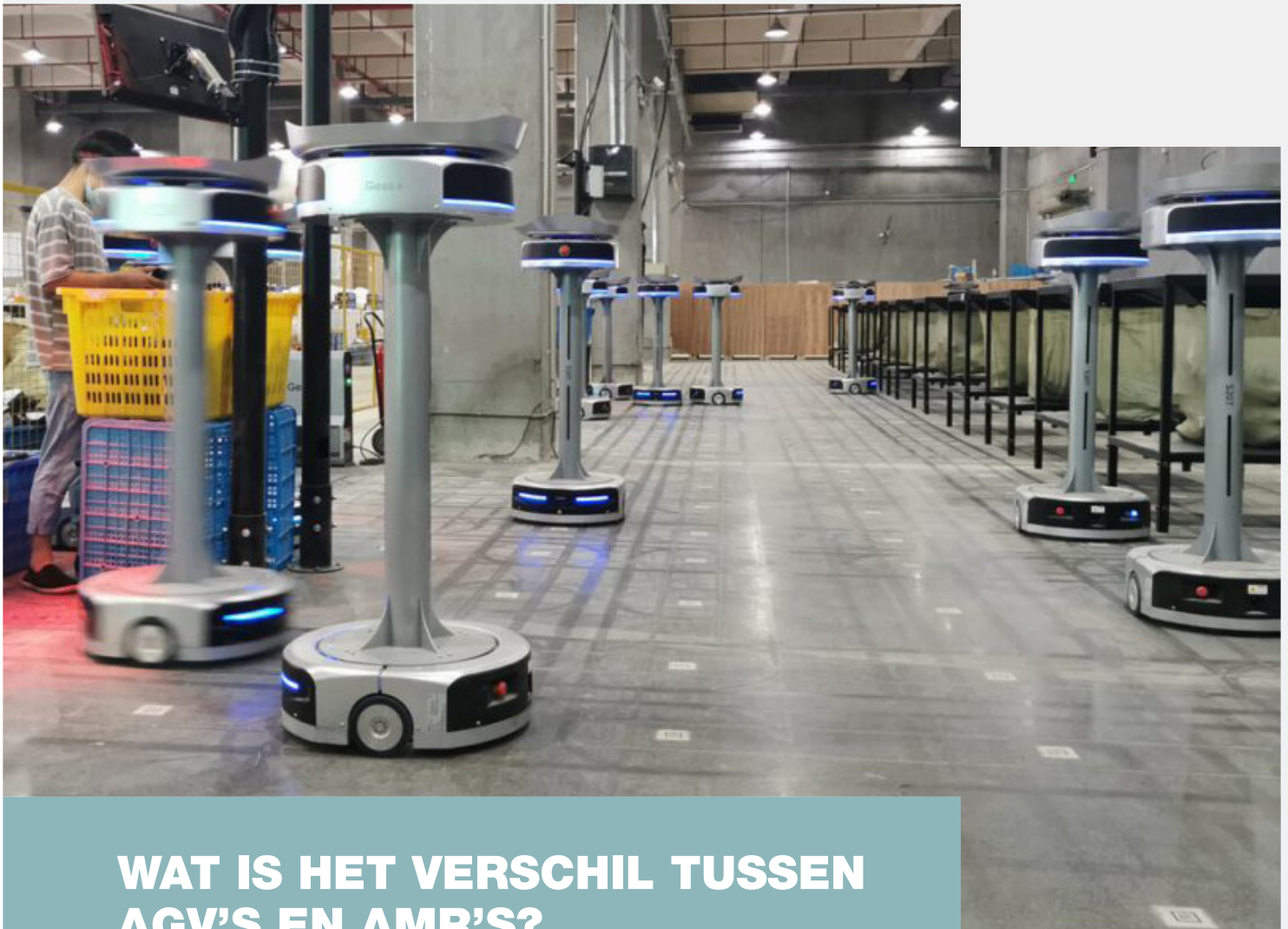

De voorbije jaren hebben Belgische bedrijven al grote stappen gezet om hun positie vooraan in het peloton te behouden. “Het aanbod is enorm, dus het is onmogelijk om overal op in te zetten. We experimenteren met verschillende technologieën en onderzoeken wat voor ons een echte meerwaarde betekent.

Zaken als zelfrijdende voertuigen, automatische order pickers, slimme scansystemen, artificiële intelligentie en zelfs Google Glasses staan allemaal op onze radar.”

HYBRIDE SYSTEMEN

“Het komt erop aan om de juiste combinatie van technologieën te vinden. We moeten hybride systemen creëren, die perfect aansluiten bij de specifieke noden van ons bedrijf. Het ‘one size fits all’ principe is niet meer van tel, je moet zelf op zoek gaan naar de ideale combinatie. In het geval van Terumo zijn dat bijvoorbeeld Autonomous Mobile Robots (AMR's) met voice picking. We werken momenteel ook met automatische conveyor systemen om vrachtwagens te laden en te lossen. Via transportbanden komen de goederen meteen op de juiste plek terecht.”

WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN AGV'S EN AMR'S?

Zowel AGV's als AMR's zijn zelfrijdende voertuigen die in een warehouse van punt A naar punt B bewegen. Maar daar houdt de vergelijking op. AGV's zijn automated guided vehicles, ze worden per definitie gestuurd, bijvoorbeeld door sensoren. AMR's daarentegen, gaan een stap verder. Dit zijn autonomous mobile robots: ze besturen zichzelf op basis van routes die hun ingebouwde software zelf aanmaakt. Op termijn zullen AMR's de markt van zelfrijdende voertuigen voor logistiek quasi zeker gaan domineren.

“

DAVID VANHUYSSSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“Het ‘one size fits all’ principe is niet meer van tel, je moet zelf op zoek gaan naar de ideale combinatie.”

“Efficiëntie is inderdaad van levensbelang”, bevestigt Michiel Heller van Movianto. “De druk van de markt speelt daarbij zeker een belangrijke rol, maar het is niet de enige motivatie. Streven naar efficiëntie is sowieso cruciaal om de beste te kunnen zijn in je vakgebied en je dienstverlening te optimaliseren. Bij Movianto willen we nummer 1 zijn, dat is onze grootste drive om efficiënter te werken.”

“

MICHEL HELLER

MOVIANO | SITE MANAGER, NEDERLAND

“De onderzoeksfase waar we nu in zitten is een eerste stap in een lange reis.”

“Er liggen heel wat kansen voor het grijpen om processen en deelprocessen te automatiseren. Onze Research & Development afdeling draait op volle toeren om dat potentieel te onderzoeken en de beste keuzes te maken.

We kijken naar de landen om ons heen, waar men al verder staat op dit vlak. Dan stellen we onszelf de vraag: is die technologie wel geschikt om bij ons te introduceren? Automatisch orderpicken en verpakken gebeurt in Frankrijk en Duitsland al veel meer dan bij ons in de Benelux. Die processen zijn erg afhankelijk van het type pakketten, van de schaal waarop het wordt uitgevoerd, van de klant, en noem maar op. De onderzoeksfase waar we nu in zitten is een eerste stap in een lange reis.”

SOFTWARE VERVANGT RAILS

Technologie om logistieke processen te automatiseren is meer aanwezig dan ooit, maar tegelijk minder zichtbaar in onze warehouses dan voorheen. Rails zijn vervangen door slimme software, voertuigen werken online en zoeken zelf hun weg. “De huidige systemen zijn minder complex om te introduceren dan de grote technische installaties uit het recente verleden. Dat maakt de return on investment alleen maar groter”, zegt David Vanhuysse. “Na een jaar of twee kan de investering al terugverdiend zijn, een groot verschil met de 5 à 10 jaar van een tijd geleden.”

WAAR LIGT DE LIMIET?

Is automatisering op weg om de menselijke factor volledig uit onze warehouses te bannen? Het is een vraag die al decennialang gesteld wordt, en in verschillende bedrijven en sectoren een 'ja' als antwoord heeft gekregen. Toch lijkt dat scenario in onze pharma en healthcare sector niet meteen werkelijkheid te worden.

“We zijn ervan overtuigd dat de menselijke factor essentieel is en zal blijven”, aldus David Vanhuysse. “We geloven in de combinatie van mens en technologie om onze processen soepeler en efficiënter te maken, met de technologie als ondersteunende factor. Zaken als de gedetailleerde inspectie van farmaceutische goederen, zijn te belangrijk om door machines te laten uitvoeren. Daarom werken we met een interne kwaliteitsafdeling die de supply chain controleert, in complete onafhankelijkheid.”

“We hechten ook veel belang aan sociaal contact. De sociale factor zien we als een sleutelement in het welzijn van onze medewerkers. We willen mensen tewerkstellen die fier kunnen zijn op hun job en er voldoening en plezier uithalen. Dat menselijke aspect willen we niet verliezen.”

#3 AUTOMATISATIE & ROBOTICS

CONCLUSIE

Automatisatie is de sleutel tot maximale efficiëntie, daar lijkt iedereen het over eens. Wat dat betekent voor de logistieke bedrijven in de pharma en healthcare sector? Dat antwoord is minder eenduidig. Want als er vandaag een ding duidelijk is, dan is het wel dat iedere organisatie een eigen visie en aanpak heeft op het vlak van robotica en automatisatie.

De grote uitdaging voor de toekomst bestaat erin om met het enorme aanbod aan innovatieve technologieën een puzzel te leggen die naadloos aansluit bij de noden van ieder bedrijf. De vinger aan de pols houden is cruciaal, om snel en doeltreffend te kunnen inspelen op de steeds groeiende verwachtingen van de klant. Wie even niet oplet, wordt door de technologie genadeloos ingehaald.

#4 DE IMPACT VAN DE BOOMENDE

E-COMMERCE

De voorbije jaren heeft e-commerce de traditionele supply chain stevig door elkaar geschud. Zorgt die explosieve groei ook in de wereld van pharma, healthcare en medical devices voor een shift?

De klant heeft in elk geval een knop omgedraaid en zijn verwachtingen bijgesteld: alles moet directer, specifiek en persoonlijker. En als het even kan, op een energiezuinige manier.

Zeggen dat e-commerce het goed doet, is een understatement van jewelste. Volgens cijfers van The House of Marketing en SafeShops kwamen er in België in 2020 maar liefst 20.000 webshops bij, goed voor een totaal van 48.000 online winkels. Met de coronacrisis als extra duw in de rug, rondde het totale aantal transacties in 2020 de kaap van 100 miljoen.

Het cijfer klokte af op 107 miljoen, een stijging met iets meer dan een kwart in vergelijking met een jaar eerder. Ook in Nederland steeg het aantal online aankopen in 2020 met 27%.

“

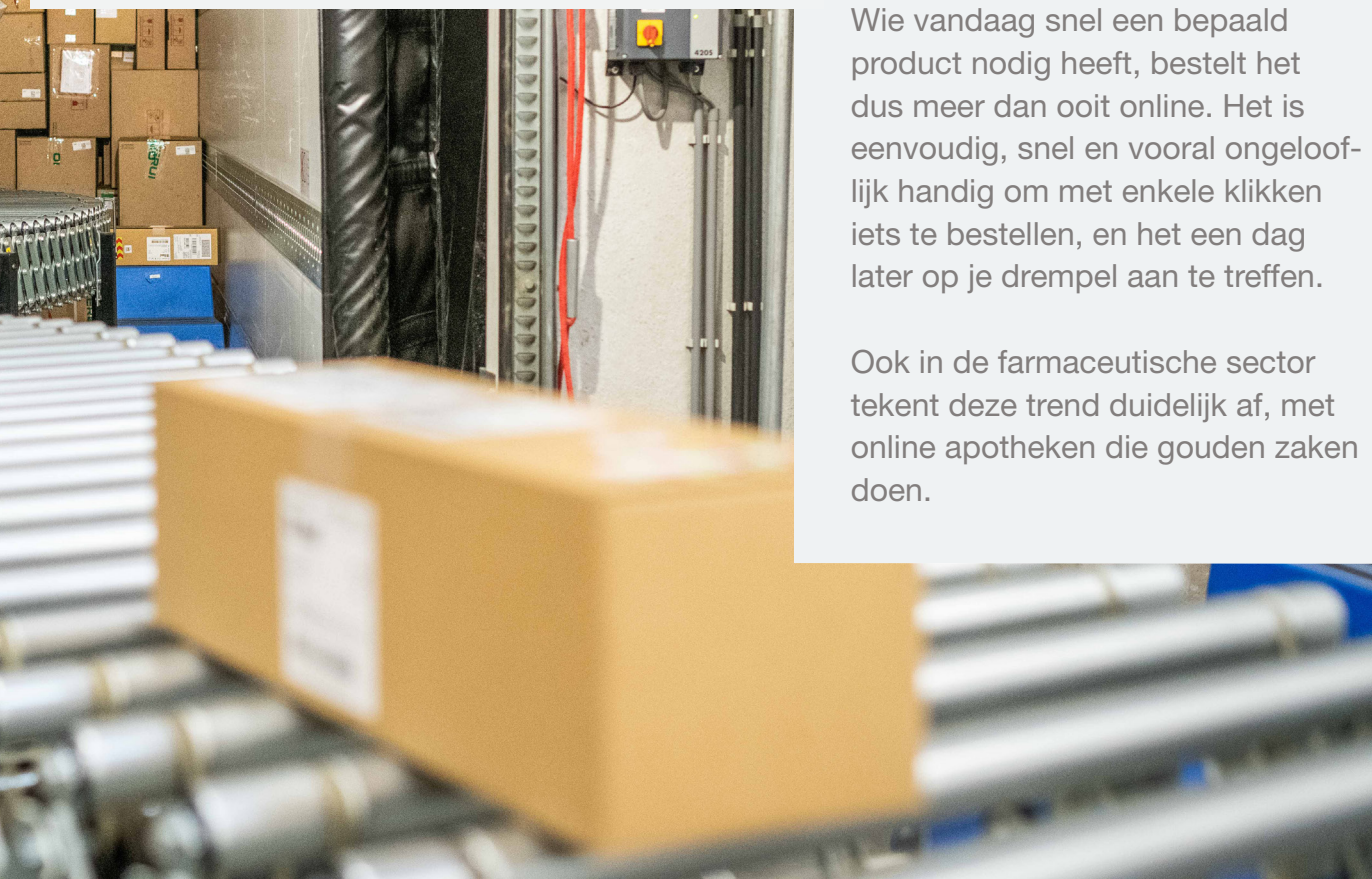
DAVID VANHUYSSSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“Specificeren wordt de norm. Op het vlak van service level segmentatie is er nog ongelooflijk veel marge om klanten beter te bedienen.”

Wie vandaag snel een bepaald product nodig heeft, bestelt het dus meer dan ooit online. Het is eenvoudig, snel en vooral ongelooflijk handig om met enkele klikken iets te bestellen, en het een dag later op je drempel aan te treffen.

Ook in de farmaceutische sector tekent deze trend duidelijk af, met online apotheken die gouden zaken doen.

OP WEG NAAR DIRECT-TO-PATIENT LEVERING?

Zijn we op weg naar een systeem waarbij patiënten rechtstreek bij de producent aankopen, zoals we dat ook zien in andere sectoren, zoals de mode? “Specificeren wordt in elk geval de norm”, zegt David Vanhuyse (Terumo). “Op het vlak van service level segmentatie is er nog ongelooflijk veel marge om klanten beter te bedienen. De klant wilt zelf zijn keuzes maken. Het is aan ons om die keuze aan te bieden: een snelle levering, op een moment dat hij zelf kiest, of aan het scherpste tarief. Daarin ligt een grote en erg mooie uitdaging.”

Toch is het rechtstreeks aan huis leveren bij de patiënt nog veraf, meent Vanhuyse. “Zo zit de medische wereld simpelweg niet in elkaar. Er komt bij het transport en de opslag van farmaceutische producten veel meer kijken, dat kunnen we niet zomaar aanpassen aan het B2C model.”

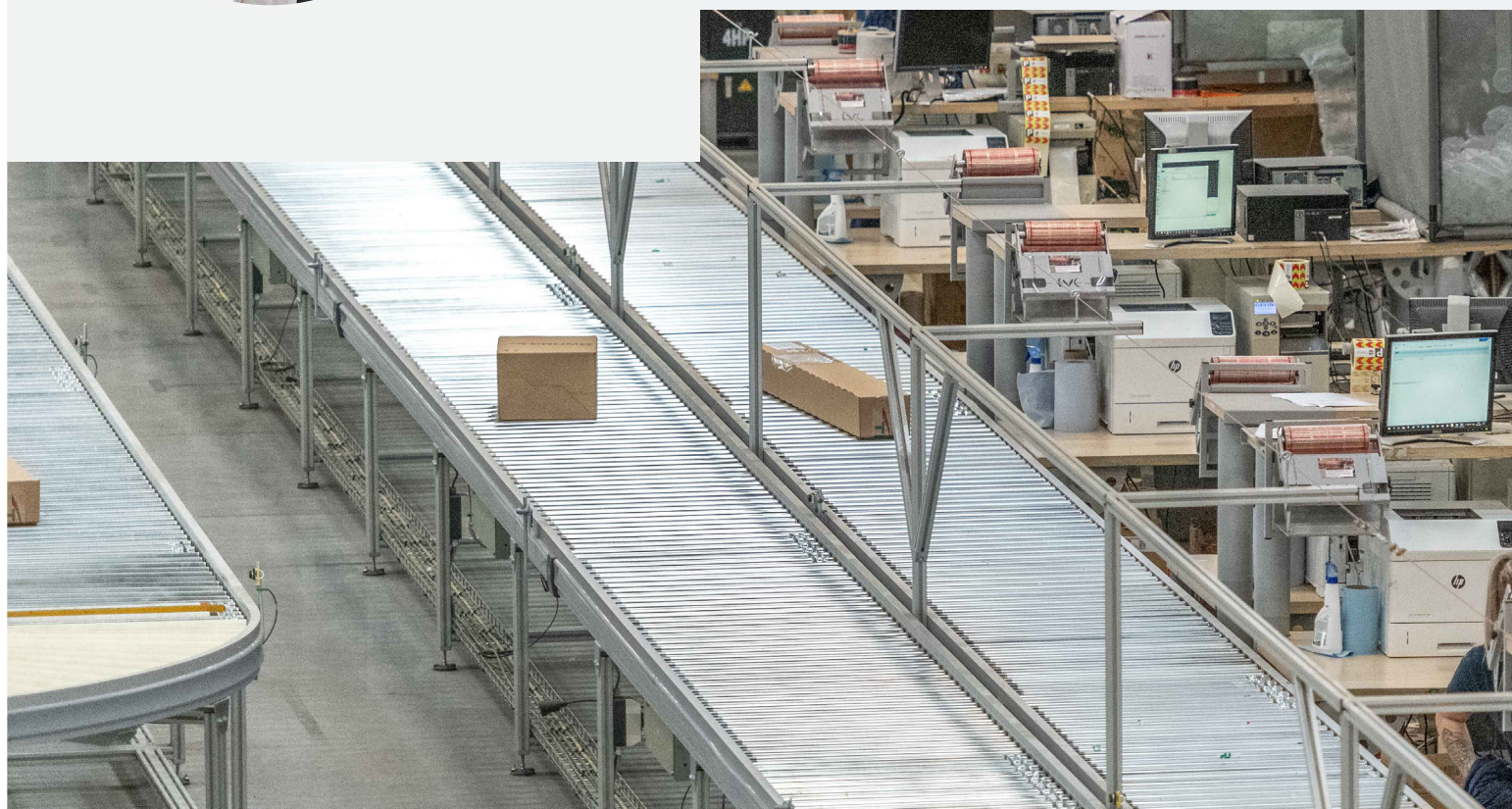
“

DAVID VANHUYSE

TERUMO EUROPE | EUROPEAN
DISTRIBUTION CENTER MANAGER

“De klant wilt zelf zijn keuzes maken. Het is aan ons om die keuze aan te bieden.”

E-APOTHEKEN KOMEN ERAAN

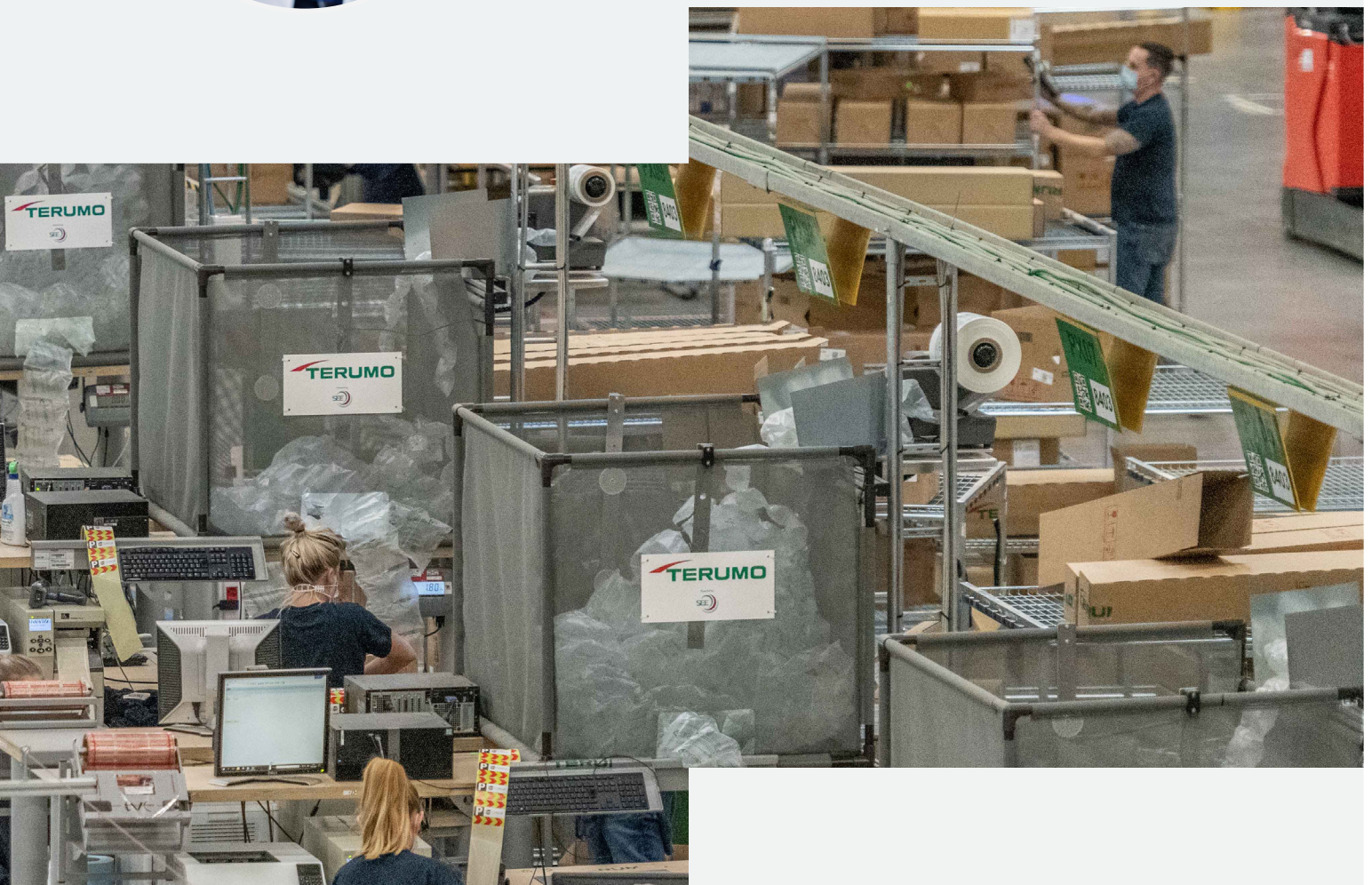
Michiel Hellers van Movianto beaamt: “De trend is duidelijk aanwezig, maar van een echte shift naar e-commerce zullen we in de farmawereld niet gauw spreken. Er zijn veel zaken die een rechtstreekse bestelling door en levering bij de patiënt bemoeilijken. Denk maar aan de specifieke bewaaromstandigheden van producten, medische voorschriften of het feit dat er bij de behandeling een professional moet aanwezig zijn. Patiënten die online rechtstreeks bij de producent medicijnen aankopen? Dat zie ik niet zo snel op grote schaal gebeuren.”

“

THOMAS MORSHUIS
ALLOGA | MANAGING DIRECTOR

“De rol van apothekers als tussenpersonen gaat veranderen. Maar traditionele apotheken zullen niet verdwijnen. Ik denk dat er een combinatie zal komen van directe B2C-modellen en apotheken in het straatbeeld.”

Thomas Morshuis van Alloga gelooft in een combinatie van online en offline. “De enorme groei van e-commerce is een trend die zich overal rond ons manifesteert en onvermijdelijk ook bij ons terecht zal komen. De rol van apothekers als tussenpersonen gaat veranderen. Online apotheken bieden veel voordelen voor de consument, en dat is uiteindelijk wat de doorslag geeft.

Het is sneller, en de variatie aan beschikbare producten gaat op deze manier veel groter worden, met ook een plek voor lifestyle. Het feit dat sommige producten koel bewaard moeten worden, hoeft geen struikelblok te zijn. Leveringen in gekoelde kluisjes op vaste afhaalpunten, zijn nu al perfect haalbaar.

Als de mogelijkheden in de toekomst nog uitbreiden, valt een verdere groei van het e-commerce luik niet tegen te houden. Maar traditionele apotheken zullen niet verdwijnen. Ik denk dat er een combinatie zal komen van directe B2C-modellen en apotheken in het straatbeeld, die bijvoorbeeld ook health-checks zullen kunnen doen, naast de uitlevering van medicijnen.”

EEN LOGISTIEKE REVOLUTIE DRINGT ZICH OP

Hoe groot zou de impact van een spectaculair groeiende e-commercemarkt zijn op de logistieke infrastructuur in de farmasector? Vooral in het transport zou het tot een revolutie kunnen komen. Gespecialiseerde leveringen vragen immers om voertuigen die zijn aangepast aan de goederen en aan de afleverlocaties. Een grote vrachtwagen die van warehouse naar warehouse rijdt, heeft weinig te zoeken in een dicht stadscentrum. Kleine bestelwagens zijn dan weer niet voorzien op producten die extreem temperatuurgevoelig zijn.

Dat logistieke proces optimaliseren, wordt misschien wel de grootste en meest interessante challenge. De transportsector is al volop bezig met zichzelf heruit te vinden, om te kunnen beantwoorden aan de boomende e-commerce. Zowel op het vlak van mobiliteit als van ecologie, staat er een gigantische uitdaging op de sector te wachten.

De invloed van last mile delivery en elektrische voertuigen blijft voorlopig beperkt, maar gaat alleen maar groeien. De pharma en healthcare sector heeft geen andere keuze dan mee op die trein te springen.

#4 E-COMMERCE

CONCLUSIE

De kans lijkt klein dat de spectaculaire groei van e-commerce zich snel doortrekt tot in de pharma, healthcare en medical devices. Maar dat de verwachtingen van klanten ingrijpend veranderd zijn, staat als een paal boven water.

Een meer persoonlijke en directe aanpak is dan ook onvermijdelijk, met een logistieke keten die in het teken staat van de eindgebruiker.

CONCLUSIE

Hoe veel er ook al veranderd, versneld, uitgebreid en vereenvoudigd is het voorbije decennium, we staan nog maar aan het begin van de echte (r)evolutie. De wereld van pharma, medical devices en healthcare logistics draait razendsnel en de impact van de belangrijkste huidige trends in de sector is duidelijk zichtbaar in onze warehouses. Onder impuls van een steeds meer gesegmenteerde markt, hebben gespecialiseerde koelruimtes met minutieus gemonitorde en beheerste temperaturen hun plaats in de distributiecentra veroverd. En ze lijken die niet meer af te staan, wel integendeel.

Naarmate deze trend zich verder doorzet en gesofisticeerde koeltechnologie zich manifesteert in de rest van de logistieke keten, tekent een nieuwe uitdaging zich af. Want de grootste gedaanteverwisseling moet dan nog komen: die naar een volledig groene, energieneutrale cold chain.

In een markt waarin verder wordt gespecialiseerd, stijgt de waarde van specifieke producten en behandelingen en worden de belangen steeds groter. We zien nieuwe noden ontstaan, waarvan strengere beveiliging ongetwijfeld de belangrijkste is. Security speelt vandaag al een centrale rol in de pharma en healthcare logistics, en die rol zal alleen maar groeien. Op een aspect als veiligheid wordt anno 2021 niet bezuinigd. Meer zelfs: de bovengrens voor investeringen in innovatieve controlesystemen, strengere veiligheidsmaatregelen en verregaande trackingtechnologie is nog lang niet in zicht.

Ondertussen verandert toenemende automatisering het gezicht van de logistieke keten. In warehouses werken mensen en zelfrijdende voertuigen naast en met elkaar. Complexe technische systemen zijn vervangen door laagdrempelige software. Het enorme aanbod aan technologie is zodanig groot, dat bedrijven gedwongen worden om de juiste hybride combinaties te maken en zo tot een perfect eindresultaat te komen dat hun activiteiten nog efficiënter maakt.

Hoe deze trends zich gaan voortzetten, kunnen we onmogelijk met zekerheid zeggen. Maar dat de wereld van pharma en healthcare logistics zal blijven evolueren, dat is zeker. Daarmee realiseert de sector haar allerbelangrijkste doel: gezond blijven.

WDP

WAREHOUSES WITH BRAINS

WDP NV/SA
Blakebergen 15, B-1861 Wolvertem
T. +32 (0)52 338 400
info@wdp.eu | www.wdp.eu

 www.facebook.com/WDPwarehouses

 [@WDP_EU](https://twitter.com/WDP_EU)

 linkedin.com/company/wdp

Company number: BE 0417.199.869 (Register of legal entities of Brussels, Dutch section)

Design and realisation: Snackbytes | Text and photography: Snackbytes & WDP | Translations: ElaN Translations
This report has been printed on FSC certified paper.

www.wdp.eu